

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Darbs Rumānijā

Publicēts: 16.02.2020.

Galvaspilsēta – Bukareste

Iedzīvotāji– 19,18 mlj

Teritorija – 238 391 km²

Eiropas Savienības dalībvalsts kopš 2007.gada

Valsts valoda – rumāņu valoda

Valūta – Rumānijas leja (RON) (1 RON = ~ 0,20 EUR)

Starptautiskais tālrunu kods 00 40

KĀ MEKLĒT DARBU RUMĀNIJĀ?

Lai veiksmīgi atrastu darbu, Jums ir nepieciešamas rumāņu valodas zināšanas. Noderīgas var būt ungāru vai vācu valodas zināšanas. Ieteicams darba meklēšanu uzsākt jau pirms Jūs dodaties uz Rumāniju.

Rumānijas Valsts Nodarbinātības dienesta interneta mājas lapā www.anofm.ro ir pieejama informācija par darba tirgus situāciju, darba iespējām, reģistrācijas procedūrām un piedāvātajām darba vakancēm.

EURES - Eiropas darba mobilitātes portālā www.eures.europa.eu ir pieejama informācija par piedāvātajām darba vakancēm, kā arī [darba un dzīvošanas nosacījumiem Rumānijā](#) un citās Eiropas valstīs.

Rumānijas EURES konsultanti var Jums sniegt padomus un konsultācijas par darba iespējām, kā arī par darba un dzīvošanas nosacījumiem Rumānijā – eures.anofm.ro

Darba sludinājumus var meklēt arī presē un privātajos darba sludinājumu portālos.

PIEKĻUVE DARBA TIRGUM

Latvijas pilsoņiem ir brīva piekļuve Rumānijas darba tirgum un darbam Rumānijā nav nepieciešamas darba atļaujas. ES nepilsoņiem darbam Rumānijā nepieciešama darba atļauja.

UZTURĒŠANĀS NOSACĪJUMI

Latvijas pilsoņi var brīvi uzturēties Rumānijā līdz 3 mēnešiem.

Ja Latvijas pilsonis vēlas uzturēties Rumānijā ilgāk par 3 mēnešiem, tad nepieciešams reģistrēt savu uzturēšanos Imigrācijas ģenerālinspekcijas vietējā nodaļā: <https://igi.mai.gov.ro/en/category/diverseen/free-movement/>.

Uzturēšanās atļauju Latvijas pilsoņi var saņemt sekojošos gadījumos:

- sakarā ar apmaksātu darbu;
- sakarā ar mācībām;
- ja ir veselības apdrošināšana un pietiekamā apmērā finanšu līdzekļi;
- sakarā ar uzņēmējdarbību;

Kārtojot reģistrācijas apliecību, līdzī jāņem derīga pase, kā arī dokuments, kas apliecina kādu no iepriekš minētajiem apstākļiem, piemēram, darba līgums.

ES/EEZ pilsoņi, kas Rumānijā ir likumīgi uzturējušies ilgāk par nepārtrauktu piecu gadu periodu, ir tiesīgi saņemt pastāvīgā iedzīvotāja statusu. Šīs pašas tiesības attiecas uz iedzīvotājiem, kas nav ES/EEZ pilsoņi un tādēļ nevar pastāvīgi uzturēties Rumānijā ilgāk par pieciem gadiem, bet kuri ir tāda ES/EEZ pilsoņa ģimenes loceklis, kurš valstī uzturas vai dzīvo pastāvīgi.

Latvijas nepilsoņiem darbam Rumānijā ir nepieciešama darba atļauja. Visas nepieciešamās darbības darba atļaujas saņemšanai veic pats darba devējs.

Plašāka informācija par vīzu un darba atļauju formalitāšu kārtošanu atrodama:

 - Rumānijas imigrācijas ģenerālinspekcijas mājas lapā: <https://igi.mai.gov.ro/en/category/diverseen/migration/>

- Rumānijas ārlietu ministrijas mājas lapā: <http://www.mae.ro/en/node/2054>

Lai saņemtu papildus informāciju par spēkā esošajiem noteikumiem uzturēšanās jautājumos Rumānijā, var sazināties ar tuvāko Rumānijas vēstniecību, kas atrodas Lietuvā, Viļņā:

<http://vilnius.mae.ro/>

☞ Kontaktinformācija:

☞ Adrese: [Vivulskio 19, LT- 03115, Vilnius](#)

Tālrunis: 370 5 2310557

Fakss: 370 5 2310652

E-pasts: vilnius@mae.ro

Noderīga informācija par uzturēšanos Rumānijā atrodama arī šīs valsts imigrācijas ģenerālinspekcijas (Inspectoratul General pentru Imigrări) mājas lapā: <http://igi.mai.gov.ro/>

KĀ PIETEIKTIES DARBĀ

Pieteikuma vēstulei un CV jābūt rakstītiem drukātā veidā rumāņu valodā. Ja viena no prasībām ir kādas svešvalodas zināšanas, tad CV vajadzētu iesniegt arī attiecīgajā svešvalodā. Pieteikuma vēstulei jābūt ne garākai par vienu lappusi, standarta formā.

CV – forma nav noteikta; uzrāda personas datus, nacionalitāti, pilnu adresi, telefonu, e-pastu, izglītību, darba pieredzi hronoloģiskā secībā un papildus informāciju, kas var būt noderīga stājoties darbā, t.sk. par iespējamām atsauksmēm.

CV sastādīšanai varat lietot Eiropas standarta CV – „Europass CV”. Europass CV paraugi, CV veidlapas 27 valodās un ieteikumi CV sastādīšanai: www.europass.lv

Ja vēlies strādāt Rumānijā, tad iepazīsties ar informāciju, ko būtu jāzina pirms doties peļņā uz ārzemēm Latvijas EURES mājas lapā <https://www.nva.gov.lv/lv/pirms-dosanas-uz-arvalstim>, Latvijas Republikas Iekšlietu Ministrijas mājas lapā <https://www.iem.gov.lv/lv/cilveku-tirdzniecibas-noversana> un uzzini vairāk par dzīves un darba nosacījumiem Rumānijā:

-
- EURES darba mobilitātes portālā: www.eures.europa.eu;
 -   - Sazinoties ar kādu no Latvijas (www.nva.gov.lv/eures/index.php?cid=1&mid=26) vai Rumānijas EURES konsultantiem <http://eures.anofm.ro/contact.php>
-

Ja esat reģistrējušies Nodarbinātības valsts aģentūrā (NVA) un dodaties uz Rumāniju darba meklējumos vai strādāt, informējiet par šiem plāniem savu nodarbinātības aģentu. Kā arī atcerieties 3 darba dienu laikā paziņot NVA par darba uzsākšanu. Plašāka informācija: www.nva.gov.lv

Ja vēlaties strādāt Rumānijā, jums, iespējams, vajadzēs panākt, lai oficiāli atzītu jūsu profesionālo kvalifikāciju. To, vai jūsu profesija Rumānijā ir reglamentēta, varat pārbaudīt reglamentēto profesiju datubāzē <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/>. Šī datubāze piedāvā ziņas, kuras profesijas ir reglamentētas, kurās valstīs un kādas iestādes tās reglamentējušas. Ja savu profesiju datubāzē neatrodāt, varat sazināties ar Rumānijas ENIC- NARIC centru <https://cnred.edu.ro/en/>

Ja nepieciešams, paziņojiet Valsts ieņēmumu dienestam (VID) par nodomu strādāt Rumānijā vai noskaidrojiet, kā nodokļu maksājumus un nodokļu saistības ietekmēs darbs Rumānijā.

 Plašāka informācija VID mājas lapā: www.vid.gov.lv – sadaļā „Latvijas rezidenti ārvalstīs”

VID maksas informatīvais tālrunis 371 67120000.

Ja dodaties uz Rumāniju darba meklējumos, Nacionālajā veselības dienestā noformējiet bezmaksas Eiropas Veselības apdrošināšanas karti (EVAK), lai Bulgārijā saņemtu bezmaksas neatliekamo un nepieciešamo medicīnisko palīdzību. Uzsākot darbu EVAK karti nepieciešams atgriezt Nacionālajā veselības dienestā. Plašāka informācija Nacionālajā veselības dienesta mājas lapā <http://www.vmnvd.gov.lv/lv/nvd-pakalpojumi/456-evak-karte>;

Ja nepieciešams Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā (VSAA) noformējiet Eiropas sociālās apdrošināšanas sistēmas koordinācijas U dokumentus un E veidlapas (U1 dokumentu, lai Jūs varētu apliecināt Rumānijā savu Latvijas nodarbinātības un apdrošināšanas periodu; U2 dokumentu, lai Jūs Rumānijā varētu turpināt saņemt Latvijā piešķirto bezdarbnieka pabalstu; E 104 veidlapu - ja, pēc nodarbinātības Latvijā, esat nodarbināts Rumānijā un vēlaties pieprasīt slimības vai maternitātes pabalstus Rumānijā). Plašāka informācija <https://www.vsa.gov.lv/lv>

 Latvijas nodarbinātības/apdrošināšanas periods var tikt summēts ar nodarbinātības/apdrošināšanas periodu citā ES/EEZ valstī nosakot tiesības uz sociālās apdrošināšanas pabalstiem.

IERODOTIES RUMĀNIJĀ

7 dienu laikā jāreģistrējas Rumānijas nodarbinātības dienestā: www.anofm.ro un jāiesniedz U2 dokuments, ja esat bezdarbnieks un vēlaties Rumānijā turpināt saņemt Latvijā piešķirto bezdarbnieka pabalstu.

Jāreģistrējas tuvākajā Rumānijas Valsts nodokļu administrācijas aģentūrā: www.anaf.ro, lai saņemtu nodokļu reģistrācijas kodu, ja plānojat būt Rumānijā kā pašnodarbināta persona.

Jāreģistrējas tuvākajā Rumānijas Nodarbinātības dienestā: www.anofm.ro, ja vēlaties saņemt palīdzību darba meklēšanā.

Jāgriežas vietējā Rumānijas Imigrācijas ģenerālinspekcijas nodaļā un jānoformē reģistrācijas apliecība, ja vēlaties strādāt un uzturēties Rumānijā ilgāk par 3 mēnešiem.

Jāpaziņo Latvijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei www.pmlp.gov.lv savas dzīvesvietas adrese Rumānijā, ja atrodaties Rumānijā ilgāk par sešiem mēnešiem. Ārvalstu dzīvesvietu var reģistrēt arī elektroniski portālā www.latvija.lv izmantojot e-pakalpojumu: [lesniegums par dzīvesvietas reģistrēšanu ārvalstīs](#).

GALVENIE DARBA LĪGUMA NOTEIKUMI

Ikvienam ES pilsonim ir tiesības strādāt citā ES dalībvalstī ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādi attiecas uz šīs valsts pilsoņiem. Vienas ES dalībvalsts pilsonim, kas strādā citā ES dalībvalstī, darba nosacījumu ziņā (piemēram, alga, atbrīvošana no darba un atjaunošana darbā) ir tiesības uz tieši tādu pašu attieksmi, kādu saņem viņa kolēģi, kas ir attiecīgās valsts pilsoņi.

Pirms darba uzsākšanas ir jābūt noslēgtam darba līgumam starp darba devēju un darbinieku.

Darba laiks ir 8 stundas dienā un 40 stundas nedēļā, maksimālais nodarbinātības laiks, ieskaitot virsstundas, nedrīkst pārsniegt 48 stundas nedēļā.

Darba devējs var noteikt pārbaudes laiku, kurš nevar būt garāks par 6 mēnešiem.

Kad ir noslēgts darba līgums, darba devējam trīs dienu laikā ir jānosūta paziņojums par noslēgto darba līgumu Rumānijas Valsts nodokļu administrācijas aģentūrā (www.anaf.ro)

Minimālā darba alga mēnesī ir RON 2550 (ap EUR 516).

Ilgadējais atvaļinājums- ne mazāks par 20 darba dienām, ja darbinieks pie darba devēja ir nostrādājis vismaz 6 mēnešus.

Rumānijas darba inspekcija - www.inspectiamuncii.ro

Rumānijas Valsts nodokļu administrācijas aģentūra ir kompetentā iestāde par visiem jautājumiem, kas attiecas uz nodokļiem- www.anaf.ro

Nodokļu veidi un likmes:

ienākuma nodoklis - 10%.

Darbinieka sociālais nodoklis – 35%.

Darba devēja sociālais nodoklis – atšķirīgs atkarībā no darba apstākļiem, aptuveni 2,25-10,25%.

Pievienotas vērtības nodoklis – pievienotās vērtības nodokļa likme Rumānijā ir 19%. Atsevišķos gadījumos tiek piemērota samazinātā likme 9% vai 5% apmērā, ko piemēro medicīnā, avīzēm, grāmatām un protēzēm.

Ir atbrīvoti no PVN: nomas līgums, koncesija, noma un līzings uz nekustāmo īpašumu, kā arī zemes gabalu, uz kura ēka ir uzbūvēta.

Šādas iestādes ir iesaistītas sociālā nodrošinājuma izpildes tiesību aktos un noteikumos Rumānijā:

Darba, ģimenes un sociālās aizsardzības ministrija www.mmuncii.ro

Sabiedrības veselības ministrija www.ms.ro

Rumānijas nodarbinātības dienests www.anofm.ro

Valsts veselības apdrošināšanas birojs <https://cnas.ro/>, <http://siui.casan.ro/cnas/>

Lai uzzinātu par savām sociālā nodrošinājuma tiesībām Rumānijā:

 - apmeklējiet EK Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības mājas lapu, kurā publicēti sociālo tiesību pārskati par dažādām valstīm, ieskaitot Rumāniju: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=858&langId=lv>;

- iepazīstieties ar pārskatu par savām [sociālā nodrošinājuma tiesībām Rumānijā](#) latviešu valodā;

- izpēti [MISSOC tabulas](#) par ES/EEZ dalībvalstu sistēmām sociālās drošības u.c. jomās angļu, franču vai vācu valodā.

DZĪVESVIETA

Dzīvesvietu var meklēt nekustamo īpašumu aģentūrās, piemēram, www.imobiliare.ro, www.agentiimobiliare.ro

RĪCĪBA PĒC NODARBINĀTĪBAS PERIODA BEIGĀM

Neaizmirstiet apmeklēt iestādes un izņemt visus dokumentus un izziņas, kas liecina par Jūsu legālu darbu Rumānijā:

Rumānijas Valsts nodokļu administrācijas aģentūrā (www.anaf.ro) - par samaksāto ienākumu nodokli;

Valsts nodarbinātības aģentūrā jāsaņem U1 dokuments par nostrādāto periodu Rumānijā;

Darba, ģimenes un sociālās aizsardzības ministrijā vēlams saņemt dokumentus vai izziņas par Rumānijā saņemtajiem sociālās apdrošināšanas pabalstiem un šo pabalstu apmēru un izmaksas ilgumu, piemēram, par bērna kopšanas vai ģimenes pabalstu;

Valsts nodarbinātības aģentūrā jāsaņem U2 dokuments, ja jums Rumānijā ir piešķirts bezdarbnieka pabalsts un vēlaties to eksportēt uz citu ES/EEZ valsti, piemēram, Latviju;

Pēc nepieciešamības citus dienestus, kuros esat pierēģistrējies Jums uzturoties Rumānijā.

Svarīgi!

Ja pēc nodarbinātības perioda beigām vēlaties pretendēt uz bezdarbnieka pabalstu, tad pabalsts ir jāpieprasa pēdējā nodarbinātības valstī, t.i. Rumānijā!

RĪCĪBA, ATGRIEŽOTIES LATVIJĀ

7 dienu laikā reģistrējieties Nodarbinātības valsts aģentūrā un iesniedziet Valsts sociālas apdrošināšanas aģentūrā U2 dokumentu, ja vēlieties turpināt saņemt Latvijā bezdarbnieka pabalstu, kas ir piešķirts Rumānijā; Papildus informācija: <https://www.vsa.gov.lv/lv>

iesniedziet Valsts sociālas apdrošināšanas aģentūrā U1 veidlapu, ja vēlieties apliecināt savu nodarbinātības periodu Rumānijā; Papildus informācija: <https://www.vsa.gov.lv/lv>

reģistrējieties Nodarbinātības valsts aģentūrā, ja vēlaties saņemt palīdzību darba meklēšanā; Papildus informācija: www.nva.gov.lv

reģistrējieties pašvaldībā un [deklarējiet savu dzīvesvietu](#), ja esiet uzturējies Rumānijā ilgāk par 6 mēnešiem;

līdz 1.jūnijam iesniedziet Valsts ieņēmumu dienestā gada ienākumu deklarāciju par iepriekšējo gadu, ja Rumānijā esiet guvis ienākumus. Ienākumu deklarācija nav jāiesniedz, par ienākumiem, kas gūti algotā darbā. Papildus informācija: www.vid.gov.lv

Rumānijas Nodarbinātības dienests

 www.anofm.ro

EURES – Eiropas darba mobilitātes portāls

 www.eures.europa.eu

Vispārēja informācija par Rumāniju

 www.romaniatourism.com

www.euroeducation.net/prof/romco.htm - informācija par izglītības sistēmu, studentu dzīvi, starptautisko sadarbību un apmaiņas programmām

Valsts statistikas institūts

 www.insse.ro

Rumānijas Finanšu Ministrija

 www.mfinante.ro

Rumānijas darba inspekcija:

 www.inspectiamuncii.ro

Rumānijas valsts veselības apdrošināšanas birojs

 <https://cnas.ro/>

Rumānijas Nacionālā izglītības pārvalde (ja nepieciešams veikt diplomu un kvalifikācijas atzīšanu)

 www.cnred.edu.ro

Rumānijas Ārlietu Ministrija

 www.mae.ro

Rumānijas Iekšlietu Ministrija

🔗 www.mai.gov.ro

Informācija šajā rakstā atjaunota 2022. gada jūnijā

<https://www.nva.gov.lv/lv/darbs-rumanija>